

SCHUTTEVAER SHVP WISSELTROFEE

Prijsuitreiking Schuttevaer Motorenquiz: de hypnotiserende werking van een viercilinder

De winnaar van de 20e editie van de Schuttevaer Motorenquiz, sleepbootondernemer Ramiro da Silva, heeft zaterdag 21 oktober de felbegeerde Schuttevaer SHVP Wisseltrofee in handen gekregen. Dat gebeurde in het motorenmuseum van de Stichting Historische Verbrandingsmotoren Papendrecht. De prijsuitreiking was bijzaak op de draaidag in het museum. Waar geen schilderijen, maar draaiende motoren de pronkstukken zijn.

 Jelmer Bastiaans Papendrecht, 23 oktober 2023, 14:23

Gezellig druk in de museumhal, die normaal alleen op afspraak geopend is. © Foto's Arco van Eijnsbergen

In de 20 jaar van de Motorenquiz is veel veranderd. Vroeger gingen de vragen alleen over dieselmotoren, nu moeten de quizzers weten hoe het eerste binnenvaartschip op waterstof

heet. Vroeger stonden de vragen alleen in de papieren krant, nu worden ze ook rondgestuurd via de e-mail nieuwsbrief. Vroeger werden alle antwoorden per post of per mail verstuurd, nu komt het grootste deel online binnen. Maar in de eerdere 19 edities gebeurde het nog niet dat de winnaar ook 'online' binnenkwam. Dat was dit jaar voor het eerst.

Loting

Kort voor de lunch greep eindredacteur en 'quizmaster' Patrick Naaraat de microfoon om de winnaar in het zonnetje te zetten. Eigenlijk waren het er twee: Ramiro da Silva en Jim Kooyman - twee online-spelers - waren beiden 25 vragen lang foutloos gebleven. 'Dat komt de laatste jaren niet vaak voor. Gebruikelijker is dat er hooguit één is die alle vragen goed heeft, of zelfs dat niet', zei Naaraat tegenover de ruim 100 bezoekers van de SHVP-draaidag. 'We hebben de twee namen op een briefje geschreven, in een bakje gedaan, gehusseld, en er één naam uitgetrokken: Ramiro da Silva.'

De handen gingen op elkaar voor de Amsterdammer die al stond te popelen om de wisseltrofee in ontvangst te nemen. Even later kreeg ook Kooyman een bloemetje, want hij was toch ook een beetje de winnaar.

Naaraat had er, gezien de resultaten uit het verleden, niet op gerekend dat de winnaar uit de groep online-speler zou komen. 'De beste inzenders zijn tot nu toe degenen die mij de antwoorden mailen of opsturen.'

Maar die mannen konden het deze keer niet bolwerken, al behoren de meesten nog steeds wel tot het selecte groepje van beste inzenders dat speciaal wordt uitgenodigd voor de draaidag. 'I love the smell of a Deutz in the morning...', zei oud-winnaar Wim Mendelts gekscherend.

Tekst gaat verder onder de foto.

Starten, lopen

De dag begon iets na tien met het starten van de oude dieselmotoren, waarvan er in totaal 51 staan in het museum. Een kleurrijk geheel, maar allemaal uniek en met een eigen startprocedure. Terwijl de Bolnes 2L uit 1958 draait wordt de buurman al voorverwarmd. Deze Bolnes type 2-HS-1 uit 1932 wordt op een temperatuur van 50 graden gebracht, omdat hij het anders laat afweten. Het is nog een raadsel hoe dat komt. Terwijl de nieuwere Bolnes, met 100 pk bij 430 toeren, langzaam uitdraait begint rondleider Dimitry Reichwein te vertellen over de startprocedure van de oudere Bolnes.

Ondanks het voorverwarmen lijkt het er even op dat 89 jaar oude motor niet gaat draaien. De grote, zware machine, liefst 60 pk sterk, komt hakkeland op gang. Maar, dan begint hij te lopen. Dat blijft voor de aanwezigen uiteraard niet onopgemerkt. Het maakt niet alleen lawaai, maar de motor staat ook te schudden op zijn fundatie.

Heel anders is dat wanneer iets later de meer dan manshoge viercilinder Industrie 4VD6A wordt gestart. Rondleider Reichwein neemt zijn gehoor mee naar de volgende motor in de rij. De mannen verzamelen zich dichtbij de motor, raken hem aan en velen filmen hem. Dat gebeurt bij elke motor, maar bij deze viercilinder van Nederlands fabricaat uit 1953 is het toch net even anders.

Met een zucht

Er is geroezemoes in de grote museumhal. Het gesprek gaat zonder twijfel over motoren. Er worden herinneringen opgehaald - 'zelf nog met zo'n motor gevaren' - Maar zodra Reichwein vertelt dat de motor gestart gaat worden, vallen de gesprekken stil en gaan de blikken naar de motor en het museum-team dat de startprocedure doorloopt: kleplichters open, op stand zetten, kleplichters dicht, voerpompen, luchtkraan open en met een zuchtje perslucht begint de Industrie te lopen. Op de koppen gaan de tuimelaars van de kleppen in rustig tempo op en neer. Er wordt met bewondering naar geluisterd. 'De beste motorserie ooit gemaakt is deze van Industrie', zegt een van de toeschouwers.

Terwijl de motor rustig loopt, hervatten de aanwezigen hun geroezemoes. Maar, wanneer de motor zich even extra inspant, de zuigers hun tempo opvoeren, gaan alle blikken weer naar de motor. Deze Industrie 4VD6A met zijn 220 pk bij 330 toeren, heeft de mannen in zijn macht, bijna hypnotiserend.

De tekst gaat verder onder de foto.

De foutloze inzenders Jim Kooyman, R&D Engineer bij Koedood Marine Group, en Ramiro da Silva van sleepdienst Amstel & Y, overzien de collectie van de SHVP.

Direct omkeerbaar

De SHVP-vrijwilligers brengen de motor weer tot stilstand. De groep en Reichwein schuiven weer een motor op. Niet allemaal starten ze even soepel. De ABC 3MDX uit 1962 heeft er geen zin in. Dan maar eerst maar even uitwijken naar een andere motor, de MWM RH335SU uit 1956. Het bijzondere aan deze machtige machine is, dat hij direct omkeerbaar is. Een keerkoppeling ontbreekt. Om de scheepsschroef van draairichting te laten veranderen, wordt de motor stilgezet en in tegenovergestelde draairichting weer gestart. Reichwein laat zien dat dit 67 jaar na de bouw nog altijd soepel werkt. De motor van Belgische makelij van zoeven doet het in de tweede poging wel en daarna is het tijd voor de uitreiking en de lunch.

Enige ter wereld

Met een broodje kaas in de hand posteren sommigen zich alvast achterin de zaal. Daardoor zijn de beste plekken al bezet als wordt aangekondigd dat de MAN S6V35 gestart gaat worden. Dit is het pronkstuk van het museum. Het is de enige nog draaiende motor van dit type ter wereld. Gebouwd in 1917 om te dienen in een U-Boot. In de Duitse onderzeeboten stonden destijds twee van deze, voor die tijd buitengewoon geavanceerde motoren, die 430 pk leverden bij 375 toeren. De Eerste Wereldoorlog eindigde amper een jaar later en een U-Boot

heeft deze motor nooit gehaald. Als onderdeel van herstelbetalingen kwam hij terecht in een Nederlands gemeal.

'Quizmaster' Patrick Naaraat feliciteert Ramiro da Silva met zijn overwinning. Nu staat hij in Papendrecht en heeft alle ogen op zich gericht. Drie van de vrijwilligers zijn druk in de weer en krijgen het monster aan de praat. De meer dan een eeuw oude motor maakt een indrukwekkend geluid. Het is makkelijk voor te stellen hoeveel herrie dat zal hebben opgeleverd in zo'n krap bemeten U-boot.

Na deze gigant volgen nog meer motoren. Reichwein voorop, het publiek in zijn kielzog. Elke motor zijn eigen startprocedure, geluid en ritme. Wie door de museumhal van de SHVP wandelt, beseft; motoren zijn kunststukken.

Lees ook:

[Nieuwe ronde, nieuwe kansen in de Schuttevaer Motorenquiz 2023](#)

[Laatste kans op eeuwige roem: doe nu nog de Schuttevaer Motorenquiz 2023](#)

Jelmer Bastiaans

Lees meer over

[scheepsmotoren](#)

[Schuttevaer Motorenquiz](#)

Deel dit artikel

REACTIES (1)

Elke liefhebber van zulke motoren behoort deze stichting structureel financieel te steunen.

 Geplaatst door: R.A. Steenbergen op 23 oktober 2023 om 19:29